

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Vuico Angela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2018 și sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 03 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Emelianțev Serghei XXXXX, născut la ***XXXXX***,

Termenul de examinare:

prima instanță: 05.07.2017 – 03.04.2018

instanța de apel: 04.07.2018 – 07.11.2018

instanța de recurs: 02.09.2019 – 12.05.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin rechizitoriu, Emelianțev Serghei a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, săvârșită în stare de ebrietate.

1.1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 03 aprilie 2018, Emelianțev Serghei a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 850 unități convenționale, echivalentul a 42 500 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Molcean Alexandru și Rotari Dumitru în partea încasării prejudiciului material, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Acțiunea civilă înaintată de către Molcean Alexandru cu privire repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei a fost admisă parțial și dispusă încasarea de la inculpatul Emelianțev Serghei în beneficiul lui Molcean Alexandru a sumei de 10000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, în rest fiind respinsă ca neîntemeiată.

Acțiunea civilă înaintată de către Rotari Dumitru cu privire la repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei a fost admisă parțial fiind dispusă încasarea de la inculpatul Emelianțev Serghei în beneficiul lui Rotari Dumitru a sumei de 5000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, în rest acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Emelianțev Serghei este învinuit de faptul că la data de 06.05.2017, aproximativ la ora 15:40, conducând autoturismul de model „BMW X5” cu numere de înmatriculare „XXXXX”, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, dispunând de permis de conducere de categoria „B”, se deplasa pe teritoriul XXXXX din XXXXX. XXXXX”, mun. Chișinău intenționând să parcheze automobilul în interiorul garajului nr. 14. În timpul efectuării manevrei sus indicate, conducătorul mijlocului de transport, n-a ținut permanent seama de împrejurări, de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, modului de conducere a vehiculului, n-a apreciat corect situația reală în care se afla vehiculul în momentul respectiv, prin ce a încălcat cerințele pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere și manifestând neglijența criminală în circumstanțele sus expuse, nu a reacționat adecvat, ca urmare a comis tamponarea pietonului Molcean Alexandr care se afla în interior garajului nr. 14, de pe teritoriul XXXXX din mun. Chișinău, XXXXX, XXXXX”. În rezultatul impactului, lui Molcean Alexandr i-a fost cauzată, conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr. 1190/D din 07.06.2017 vătămare corporală medie, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată. În cadrul cercetării accidentului de circulație menționat, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, Emelianțev Serghei a fost supus examinării medicale, și conform procesului-verbal nr. 4548 din 06.05.2017, al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a stabilit că în aerul expirat, concentrația vaporilor de alcool la Emelianțev Serghei era de 0,80 mg/l, iar concentrația de alcool în sânge era de 1,37 g/l, ceea ce în conformitate cu art. 134¹² Cod penal, se califică drept stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Prima instanță a reîncadrat acțiunile inculpatului Emelianțev Serghei din art. 264 alin.(2) Cod penal, în art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul Nedova Elena, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Emelianțev Serghei să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 1300 u.c., cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 227 alin.(2) pct. 5), 229 Cod de procedură penală, a încasa din contul inculpatului în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 640 lei, pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat că prima instanță nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal. Astfel, instanța la pronunțarea sentinței nu a ținut cont că, răspunderea penală, conform art. 264¹ alin. (1) Cod penal, survine numai în cazurile în care conducerea mijlocului de transport de către o persoană, care se află în stare de ebrietate alcoolică, cu grad avansat sau în stare de ebrietate, produsă de substanțe narcotice, psihotrope și/sau de alte substanțe cu efecte similare, să nu provoace urmările indicate la art. 264 Cod penal, pe cale de consecință, în cazul provocării urmărilor enunțate, se va aplica calificarea, corespunzător dispozițiilor art. 264 alin. (2), (4), (6) Cod penal.

În circumstanțele, în care în cadrul examinării cauzei penale la faza de urmărire penală au fost efectuate două rapoarte de expertiză judiciară nr. 1190D din 07.06.2017, privind stabilirea gradului de vătămări față de partea vătămată Molcean Alexandru, costul căreia constituie 320 lei și respectiv un alt raport de expertiză cu nr. 1186/D din 02.06.2017, în privința părții vătămate Rotari Dumitru, costul expertizei la fel constituind 320 lei, solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 640 lei, urma a fi admisă.

3.2. Inculpatul Emelianțev Serghei, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile civile înaintate de părțile vătămate să fie examinate separat de cauza penală și să nu-i fie aplicată pedeapsa cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport.

În motivarea apelului declarat, inculpatul a invocat că prima instanță s-a bazat pe declarațiile părților vătămate care nu sunt veridice și care se contrazic prin celelalte mijloace de probă. Nu a fost constat faptul că automobilul s-a deplasat în garaj. Nu este de acord cu încadrarea faptei sale deoarece el nu a condus mijlocul de transport. Nu este de acord cu acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate.

3.3. Avocatul Vuico Angela în numele inculpatului Emelianțev Serghei, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Emelianțev Serghei să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 157 alin. (2) Cod penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, iar acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate să fie admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În motivarea apelului declarat, avocatul a invocat că din probele administrate la dosar, nu sunt demonstrate acțiunile inculpatului Emelianțev Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și anume că inculpatul Emelianțev Serghei a urcat la volan cu intenția de a conduce mijlocul de transport, că a manifestat intenția directă față de cele

săvârșite, că a încălcat careva reguli de securitate a circulației, incidentul a avut loc de la intrarea în garaj spre interiorul garajului pe un segment de 1 -2 m cauzat din imprudență

A solicitat ca instanța de a apel să recalifice învinuirea lui Emelianțev Serghei din art. 264¹ alin. (1) Cod penal în art. 157 Cod penal „Vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzate din imprudență”. Emelianțev Serghei anterior nu a fost judecat, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, se caracterizează pozitiv, are serviciu care depinde de conducerea unității de transport și acest serviciu este unica sursă de existență pentru familie. Referitor la acțiunea civilă a părților vătămăte Rotari Dumitru și Molcean Alexandru privind încasarea prejudiciului moral și material de la Emelianțev Serghei de admis în principiu, potrivit art. art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile cu examinarea în procedură civilă.

3.4. Avocatul Gantea Vasile în numele părților vătămăte Molcean Alexandru și Rotari Dumitru, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Emelianțev Serghei să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 Cod penal.

În motivarea apelului declarat, avocatul a invocat că atât organul de urmărire penală cât și prima instanță incorect au stabilit acțiunile inculpatului, or, inculpatul a avut intenția directă de tentativă de omor deoarece a intrat cu viteză în garaj de câteva ori cu un scop bine determinat. Totodată a considerat că prima instanță incorect a stabilit prejudiciul cauzat părților vătămăte.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2018, au fost respinse apelurile inculpatului Emelianțev Serghei și avocatului Vuico Angela în numele inculpatului, ca fiind nefondate.

Au fost admise apelurile procurorului Nedova Elena și a avocatului Gantea Vasile în interesele părților vătămăte Molcean Alexandru și Rotari Dumitru, casată total, inclusiv din oficiu conform art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Emelianțev Serghei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1300 (una mie trei sute) unități convenționale, ceia ce constituie suma de 65000 (șaizeci și cinci mii) lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

A fost respinsă solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului Emelianțev Serghei în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 640 (șase sute patruzeci) lei ca fiind întemeiată.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămăte Molcean Alexandru privind încasarea, de la Emelianțev Serghei în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 6644 lei și a părții vătămăte Rotari Dumitru privind

încasarea de la Emelianțev Serghei în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 3000 lei a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Acțiunea civilă înaintată de către Molcean Alexandru împotriva lui Emelianțev Serghei cu privire repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la inculpatul Emelianțev Serghei în beneficiul lui Molcean Alexandru a sumei de 20000 (douăzeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, în rest acțiunea civilă a fost ca neîntemeiată.

Acțiunea civilă înaintată de către Rotari Dumitru împotriva lui Emelianțev Serghei cu privire la pararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la inculpatul Emelianțev Serghei în beneficiul lui Rotari Dumitru a sumei de 10000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, în rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că situația de fapt reținută de prima instanță nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect, instanța ajungând eronat la concluzia că nu s-a dovedit vina lui Emelianțev Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, or, prima instanță a constatat greșit că fapta inculpatului se încadrează în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la caz prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, și a dat o apreciere improprie probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

Astfel instanța de apel a considerat că prima instanță a încălcat prevederile art. 101 alin. (1), 384, alin. (3), 385 alin. (1), pct. 1)-4), 394 alin. (1), pct. 1, 2, 4, 5 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a reținut declarațiile inculpatului din instanța de apel, și le-a verificat pe cele din prima instanță, totodată menționând că vinovăția inculpatului Emelianțev Serghei în comiterea infracțiunii de încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, săvârșită în stare de ebrietate, se confirmă prin următoarele probe: declarațiile părților vătămate Alexandru Molcean și Rotari Dumitru date în ședința instanței de apel și primei instanțe, procesul-verbal de cercetare la fața locului a accidentului rutier din 06.05.2017 (Vol. I, f.d. 9-15); raportul de expertiză medico-legală nr. 1190/D din 07.06.2017 (Vol.I, f.d.42-43); raportul de expertiză nr.1186/D din 02.06.2017 (Vo.I, f.d.58-59); procesul-verbal nr. 4548 din 06.05.2017 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, prin care s-a stabilit că Emelianțev Serghei se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat (Vol. I, f.d.85).

Instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, și a reținut că acestea în ansamblul lor confirmă vinovăția inculpatului Emelianțev Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal.

În sensul dat prin cercetarea probelor instanța de apel a considerat a fi constatat cu certitudine că:

Emelianțev Serghei data de 06.05.2017, aproximativ la ora 15:40, conducând autoturismul de model „BMW X5” cu numere de înmatriculare „XXXXX”, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, dispunând de permis de conducere de categoria „B”, se deplasa pe teritoriul XXXXX din XXXXX. nr. 7 „ V”, mun. Chișinău, intenționând să parcheze automobilul în interiorul garajului nr. 14. În timpul efectuării manevrei sus indicate, conducătorul mijlocului de transport, n-a ținut permanent seama de împrejurări, de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, modului de conducere a vehiculului, n-a apreciat corect situația reală în care se afla vehiculul în momentul respectiv, prin ce a încălcat cerințele pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere și manifestând neglijența criminală în circumstanțele sus expuse, nu a reacționat adecvat, ca urmare a comis tamponarea pietonului Molcean Alexandr care se afla în interior garajului nr. 14, de pe teritoriul XXXXX din mun. Chișinău, XXXXX, nr. 7V.

În rezultatul impactului, cet. Molcean Alexandr i-a fost cauzată, conform concluziei raportului de expertiză judiciară nr. 1190/D din 07.06.2017 vătămare corporală medie, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată.

În cadrul cercetării accidentului de circulație menționat, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, Emelianțev Serghei a fost supus examinării medicale, și conform procesului-verbal nr. 4548 din 06.05.2017, al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a stabilit că în aerul expirat, concentrația vaporilor de alcool la Emelianțev Serghei era de 0,80 mg/l, iar concentrația de alcool în sânge era de 1,37 g/l, ceea ce în conformitate cu art. 134¹² Cod penal se califică drept stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța de apel a conchis că declarațiile inculpatului Emelianțev Serghei privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părților vătămate Alexandr Molcean și Dumitru Rotari și probele scrise, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului *în comiterea infracțiunii de încălcarea regulilor de securitate a circulației, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o*

vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, săvârșită în stare de ebrietate.

În continuare instanța de apel a expus procesul de încadrare a acțiunilor inculpatului Emelianțev Serghei în elementele componente infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(2) Cod penal, totodată menționând că în speță au fost constatate întrunirea tuturor elementelor respectivei infracțiuni, iar prima instanță a ajuns la concluzia greșită privind culpabilitatea lui Emelianțev Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

În același context, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiat argumentul inculpatului și a apărătorul acestuia, potrivit căruia se solicită recalificarea acțiunilor inculpatului Emelianțev Serghei în baza art. 157 Cod Penal, dar și argumentele avocatului Gantea Vasile în interesele părților vătămate prin care se solicită recalificarea acțiunilor lui Emelianțev Serghei în baza art. 27, 145 Cod penal, or, în virtutea raționamentelor enunțate supra, s-a constatat în afara oricăror dubii vinovăția inculpatului anume în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, așa cum a fost înaintată și prin rechizitoriu.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de apel a menționat că a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75-78 Cod penal, în acest sens notând că limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Sanțiunea art. 264 alin. (2) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 950 la 1350 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 4 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani.

La determinarea concretă a pedepsei instanța de apel a notat că a reținut faptul că infracțiunea săvârșită se atribuie la categoria celor mai puțin grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, a fost săvârșită din imprudență, de personalitatea inculpatului, care a fost decorat de mai multe ori cu medalii comemorative ca fiind participant la lichidarea consecințelor catastrofei din 1986 de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, anterior nu a fost judecat, este căsătorit, este încadrat în câmpul muncii, nu se află la medicul narcolog sau psihiatru, la locul de muncă se caracterizează pozitiv, iar în calitate de circumstanțe ce atenuează răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, în

privința lui Emelianțev Serghei instanța de apel a reținut săvârșirea pentru prima dată de către inculpat a unei infracțiuni mai puțin grave, circumstanțe agravante nu s-au stabilit.

La caz, instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei, a constatat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 1300 (una mie trei sute) unități convenționale, ceia ce constituie suma de 65000 (șaizeci și cinci mii) lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 (patru) ani, totodată apreciind că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale.

În cadrul procesului penal, partea vătămată Molcean Alexandru a solicitat instanței de judecată încasarea de la Emelianțev Serghei în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 6644 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, iar prin aceeași cerere partea vătămată Rotari Dumitru a solicitat instanței de judecată, încasarea de la Emelianțev Serghei în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 3000 lei și a prejudiciului moral în sumă 50 000 lei.

În ședința instanței de apel, părțile vătămate Molcean Alexandru și Rotari Dumitru au concretizat acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral prin care a solicitat încasarea de la Emelianțev Serghei în beneficiu lui Molcean Alexandru a prejudiciului moral în mărime de 50000 lei, iar în beneficiul lui Rotari Dumitru a prejudiciu moral în sumă de 30000 lei. Ce ține de prejudiciu material au susținut cererea inițială.

Analizând dispozițiile art. 219, 221, 387 Cod de procedură penală, art. 1398, 1418, 1420 Cod civil, instanța de apel a considerat că în speță pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, și anume a prejudiciului material este necesară admiterea în principiu a acțiunii civile urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

4.2. Totodată, instanța de apel a considerat că acțiunea civilă este întemeiată și justificată în partea încasării prejudiciului moral, ținând cont de faptul că prin infracțiunea săvârșită, inculpatul i-a cauzat părții vătămate Molcean Alexandru conform raportului de expertiză medico-legală nr.1190/D din 07.06.2017, dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămate medie, iar părții vătămate Rotari Dumitru conform raportul de expertiză nr.1186/D din 02.06.2017, leziuni corporale sub formă de „Entorsa ligamentară a genunchiului stâng, contuzia șoldului drept, contuzia hemitoracelui drept”, în rezultatul cărora a determinat supunerea părților vătămate la suferințe fizice și psihice, la caz fiind atestat un raport direct de cauzalitate între activitatea infracțională descrisă și prejudiciul nepatrimonial

suportat de părțile vătămate, iar legea penală prevede expres dreptul persoanei căreia i-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală de a înainta o acțiune civilă privitor la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, iar prin prisma prevederilor art. 616 al. (2) Cod civil, în cazul vătămării integrității corporale sau al altei vătămări a sănătății, precum și în cazul privațiunii ilegale de libertate, cel vătămat poate cere și pentru prejudiciul nepatrimonial o despăgubire în bani, stabilită în baza unei aprecieri conforme principiilor echității.

Reieșind din circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat că suma de 10000 lei în beneficiul lui Molcean Alexandru și suma de 5000 lei în beneficiul lui Rotari Dumitru, încasată cu titlu de prejudiciu moral de către prima instanță, este insuficientă pentru a acoperi suferințele morale cauzate părților vătămate, instanța ignorând semnificația valorilor sociale lezate prejudiciul cauzat și a examinat superficial capătul de cerere referitor la încasarea prejudiciului moral.

În acest sens instanța de apel, ținând cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice și fizice a părților vătămate, de impactul accidentului asupra sănătății părții vătămate, de faptul că părții vătămate Molcean Alexandru i-au fost cauzate vătămări corporale medii și a suportării tratamentului de durată, a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii civile înaintate, cu dispunerea încasării de la inculpat în beneficiul Molcean Alexandru a sumei de 20000 (douăzeci mii) lei, iar în beneficiul lui Rotari Dumitru a sumei de 10000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, care în opinia instanței de apel va constitui o satisfacție echitabilă în coraport cu suferințele fizice și psihice cauzate părților vătămate, luând în considerație totodată și faptul că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, urmează a se ține cont atât de gravitatea suferințelor pricinuite, dar și de starea materială a inculpatului.

4.3. Cu referire la solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului Emelianțev Serghei a cheltuielilor de judecată în mărime de 640 lei, și anume pentru efectuarea expertizei medico-legale nr. 1190/D din 07.06.2017 în privința părții vătămate Alexandru Molcean și pentru efectuarea expertizei medico-legale nr. 1190/D din 07.06.2017 în privința părții vătămate Rotari Dumitru, instanța de apel prin prisma prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală și a Legii nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, a apreciat că aceste cheltuieli sunt trecute în contul statului și nu urmează a fi încasate de la inculpat.

5. Nefiind de acord cu soluțiile instanțelor de fond, avocatul Vuico Angela acționând în numele inculpatului Emelianțev Serghei, a declarat în termen recurs ordinar, prin care, invocând prevederile **art. 427 alin. (1) pct. 12)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei, casarea parțială a deciziei instanței de apel în această parte și în

partea soluționării prejudiciului moral, considerându-le ca neîntemeiate și ilegale, cu emiterea unei noi hotărâri prin care, acțiunile inculpatului Emelianțev Serghei să fie recalificate din art. 264 alin. (2) Cod penal în art. 157 Cod penal, stabilindu-i-se o pedeapsă sub formă de amendă.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate privind încasarea prejudiciului material de admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, iar în partea prejudiciului moral de admis în sumă mai mica de 5000 lei, luând în considerație starea materială a inculpatului și faptul că este pensionar și veteran.

5.1. În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- instanțele de fond nu au luat în considerație faptul, că probele administrate de organul de urmărire penală, cât și cele acumulate în ședința de judecată în învinuirea adusă lui Emilianțev Serghei sunt argumentate numai pe presupuneri și bazate pe declarațiile părților vătămate care se contrazic. Din probele administrate la dosar nu este demonstrată învinuirea lui Emilianțev Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal;

- în cadrul ședinței instanței de apel, Emilianțev Serghei a declarat că învinuirea îi este clară, vina o recunoaște parțial și susține, că a cauzat vătămare părții vătămate din imprudență;

- instanța de apel a dispus încasarea de la Emilianțev Serghei în folosul părții vătămate Rotari Dumitru a prejudiciul moral în mărime de 10000 lei, însă potrivit raportului de expertiză judiciară nr.1186/D din 02.06.2017 în privința cet. Rotari Dumitru nu au fost stabilite careva vătămări corporale (fd.58-59, vol.1);

- fapta săvârșită de inculpatul Emilianțev Serghei a fost încadrată greșit atât de prima instanță, cât și de instanța de apel, în opinia recurentului la caz fiind aplicabil temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12 Cod de procedură penală.

6. Referințe asupra recursului declarat, a fost depusă de către partea vătămată Molcean Alexandru și de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care au pledat pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis parțial, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 424 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală stipulează că judecând recursul, instanța rejudecă cauza și pronunță o nouă

hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, sau, după caz, dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit atestă, că partea apărării pledează pentru recalificarea acțiunilor inculpatului din cele stabilite la art. 264 alin. (2) Cod penal în art. 157 Cod penal, în acest sens susținând incidența la caz a temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, care stabilește că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, iar decizia instanței de apel în latura încadrării juridice a faptei inculpatului Emelianțev Serghei cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Astfel, din conținutul deciziei recurate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanței de apel cu privire la casarea decizie instanței de apel și condamnarea lui Emelianțev Serghei în baza art. 264 alin. (2) Cod penal.

Colegiul penal lărgit reține de asemenea că autorul recursului prezintă versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanța de apel nu confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal dar a infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal, însă în continuare nu expune careva argumente în susținerea respectivei solicitări.

Astfel, în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu poate examina posibilitatea modificării încadrării juridice a faptelor incriminate inculpatului de către instanțele de fond, deoarece instanța de recurs nu este competentă să

completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În partea ce ține de alegațiile recurentului privind eronata apreciere a probelor de către instanța de apel, sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

În acest sens Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont parțial de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinenței, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Emelianțev Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, temeiul de casare invocat de recurent și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, nefiind aplicabil speței, întrucât în respectiva parte decizia instanței de apel este întemeiată și legală.

Mai mult, din conținutul recursului Colegiul penal lărgit atestă că recurentul solicită casarea sentinței, precum și admiterea prejudiciului material în principiu, lăsându-se soluționarea cuantumului acestuia în procedura civilă, însă la acest capitol instanța de recurs notează că aceste solicitări sunt deja depășite, or, prin decizia instanței de apel, sentința a fost casată integral, concomitent instanța de apel soluționând deja chestiunea prejudiciului material identic solicitării recurentului.

Cu referire la alegațiile recurentului asupra netemeinicii deciziei instanței de apel în latura soluționării acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Molcean Alexandru, instanța de recurs ordinar apreciază că în această latură instanța de apel corect a stabilit că în urma comiterii infracțiunii, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 1190/D din 07.06.2017, Moclean Alexandru a suferit vătămare corporală medie, instanța apreciind corect faptul că suma de 20000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, va constitui o satisfacție echitabilă în coraport cu suferințele fizice și psihice cauzate, luând în considerație atât gravitatea suferințelor pricinuite, cât și de starea materială a inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit apreciază că argumentele recurentului în partea stabilirii faptei și vinovăției inculpatului Emelianțev Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (2) Cod penal, precum și a soluționării acțiunii civile în latura părții vătămate Moclean Alexandru, sunt declarative și neîntemeiate.

Totodată, examinând argumentele recursului, Colegiul penal lărgit constată că recurentul este îndreptățit cu privire la faptul că instanța de apel nu și-a motivat decizia în partea admiterii parțiale a acțiunii civile înaintate de către Rotari Dumitru și dispunerii încasării de la inculpatul Emelianțev Serghei în beneficiul lui Rotari Dumitru a sumei de 10000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

În sensul dat, Colegiul penal lărgit constată că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de admitere parțială a acțiunii civile înaintate de către Rotari Dumitru, fapt care se circumscrie erorii de drept prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și care impune necesitatea casării deciziei atacate și dispunerii rejudecării cauzei în respectiva latură de către instanța de apel.

Astfel, verificând criticile recurentului, în raport cu actele cauzei, instanța de recurs constată că instanța de apel, judecând apelul, nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție pripită și vădit nemotivată în partea admiterii parțiale a acțiunii civile înaintate de către Rotari Dumitru.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit notează că instanța de apel în justificarea admiterii parțiale a acțiunii civile înaintate de către Rotari Dumitru, a reținut că: „**părții vătămate Rotari Dumitru conform raportul de expertiză nr. 1186/D din 02.06.2017, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de**

„Entorsa ligamentară a genunchiului stâng, contuzia șoldului drept, contuzia hemitoracelui drept”, însă această reținere este fragmentată și contravine esenței concluziilor raportul de expertiză nr. 1186/D din 02.06.2017 (f.d. 58-59 vol. 1) potrivit căroră: **„Diagnosticul clinic – Entorsa ligamentară a genunchiului stâng. Contuzia șoldului drept. Contuzia hemitoracelui drept. – nu se supun aprecierii medico-legale a gravității vătămării corporale (aprobat prin ordinul MS nr. 199 din 27.06. 2003, publicat în MO nr. 170-172 din 08.08.2003), din motivul neconfirmării prin date clinice și paraclinice obiective.”**

În aceste circumstanțe, Colegiul penal atestă că instanța de apel la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, a operat cu concluzii denaturate ce nu se confirmă prin materialele cauzei, fapt care a condus la admiterea erorii de fapt ce atrage după sine casarea deciziei în respectiva parte.

Mai mult, instanța de apel nu a acordat atenție faptului că în rechizitoriu, în sentință cât și în decizia instanței de apel, la stabilirea faptei inculpatului Emilianțev Serghei, ca fiind dovedită și în urma comiterii căreia a fost atras la răspundere penală, **nu figurează acțiuni considerate a fi infracționale îndreptate în privința părții vătămate Rotari Dumitru**, deși ultimul a fost recunoscut în această calitate prin ordonanța organului de urmărire penală din 29 mai 2017 (f.d. 47 vol. 1), acest aspect nefiind elucidat de către instanțe, eroarea admisă de organul de urmărire penală fiind repetată de instanțe.

Conform prevederilor art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, **de către persoanele** fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale **nemijlocit prin fapta** (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Conform prevederilor art. 384 alin. (1) Cod de procedură penală, chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată la adoptarea sentinței, pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă.

Conform prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii;

Conform prevederilor art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind **dacă sunt dovedite temeiurile** și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Conform prevederilor art. 413 alin. (1), 414 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II

capitolul IV secțiunea 1. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

La caz, deși aceste prevederi legale sunt obligatorii, instanța de apel nu le-a respectat în tocmai, fapt care a generat emiterea unei decizii nemotivate în latura soluționării acțiunii civile înaintate de către Rotari Dumitru, or, instanța de apel nu a identificat în fapta inculpatului Emelianțev Serghei, care este concret fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii anume în privința părții vătămate Rotari Dumitru.

În concluzie, instanța de recurs atestă că decizia instanței de apel nu cuprinde relevarea considerentelor, precum și a temeiurilor de fapt și de drept, care au fundamentat concluzia despre admiterea parțială a prejudiciului moral înaintat de către partea vătămată Rotari Dumitru, iar, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, care reflectă un principiu legat de buna administrare a justiției, hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția (*Papon împotriva Franței din 15 noiembrie 2011 (dec.)*).

Cu toate acestea, întinderea obligației de motivare poate varia în funcție de natura hotărârii și trebuie analizată în lumina circumstanțelor speței (*Ruiz Torija împotriva Spaniei din 09 decembrie 1994, pct. 29*). În cazul în care o instanță nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos din 19 aprilie 1994, pct. 61*), din hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, pct. 30*).

În speță însă, din conținutul deciziei atacate nu au fost identificate care sunt temeiurile raportate la prevederile legale relevante și probele concrete reieșind din materialele prezentate, pe care se întemeiază soluția instanței de apel cu privire la admiterea parțială a acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Rotari Dumitru.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că decizia instanței de apel în latura soluționării acțiunii civile înaintate de către partea vătămată Rotari Dumitru, este afectată de eroarea prevăzută la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, fapt care impune necesitatea casării și dispunerii rejudecării cauzei în respectiva latură.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct. 7. al prezentei decizii precum și de procedura de rejudecare și limitele acesteia conform prevederilor art. 436 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Vuico Angela în numele inculpatului, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui Emelianțev Serghei Mihail, în partea soluționării acțiunii civile înaintată de către partea vătămată Rotari Dumitru cu referire la repararea prejudiciului moral din contul inculpatului Emelianțev Serghei, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile deciziei instanței de apel se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **04 iulie 2020.**

Președinte

/semnătură/

Timofti Vladimir

Judecători

/semnătură/

Toma Nadejda

/semnătură/

Țurcan Anatolie

/semnătură/

Cobzac Elena

/semnătură/

Boico Victor